

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy órára 1 „ „
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:
Négy hasábon petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többes
hirdetéseknél a szerzőtől jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

A Német-orosz egyezmény.

Debreczen, nov. 4.

(k.) Másfél hét óta a magyar országgyűlési képviselőválasztások mellett, mely hivatva volt Ausztria és Magyarország egymáshoz való viszonyát újabb 10 évre eldönteni, az a világpolitika szenzációja, amelynek megnevezését a sorok fölébe irtuk.

A dolog abban áll, hogy az öreg Bismarck megunta a hosszas tétovázást, melyet a német politika jelenlegi vezetésében tapasztal, megunta azt a jobbra-balra egyaránt kacsingatást, — amely minden rendszertelensége mellett is határozottan az ő husz évig tartott s Németországot erőssé tett politikájának ellenségéül látszik viselkedni s már többször hallotta Cassandra jóslatát régi szócsové, a «H a m b u r g e r N a c h r i c h t e n» után.

A legutóbbi csári vizitek hatásaként jelentkező politikai alakulásokat szintén nem nézhette nyugodtan a friedrichsruhe-i remete s mikor látta, hogy lapjának véleményére nem sokat adnak, azzal lepte meg a világot, hogy elárulta a következő dolgokat:

A hármasszövetség megkötése után, természetesen I. Vilmos császár beleegyezésével — megegyezett Oroszországgal az iránt, hogy az semleges marad minden körülmények között, ha Németországot bármelyik hatalom indokolatlanul megtámadná, viszonzásul Németország is semlegességre kötelezi magát, ha Oroszországot Ausztria-Magyarország indokolatlanul támadná meg, mely esetben ugyanis Németországot a hármasszövetség nem kötelezi a mi megsegítésünkre.

Ezzel az egyezményvel Bismarck elérte célját, azaz Franciaország teljes elszigetelését s ekként Németországgal szemben megbénítását.

Azonban ez a Bismarck vádja — Caprivi gróf, az ő vádja ezt az egyezményt, bizonyára II. Vilmos császár utasítására, nem nyitotta meg s ezzel mintegy sajátkezüleg ütötte nyélbe a francia orosz barátkozást. Ez a két Vilmos politikája között a különbség.

Bombaként hatott ez a leleplezés az egész világ diplomáciájára s mindenütt várták rá a czáfolatot, amely azonban nagyon is beismerő kellett, hogy legyen. Erre aztán megindultak a diskussziók, ellen vádokkal tarkázva, — amelyek Bismarckot szövetséges társai ellenhűtlenséggel, szerződészegéssel s más efféle borzalmas dolgokkal vádol-

ták, — holott Bismarcknak igaza volt. Mert vizsgáljuk csak, mit nyert ezzel az egyezményvel Németország? Ő tudta s be is következett, hogy ennek tartalma alatt európai bonyodalom lehetetlen s így az egyezmény ideje alatt minden erejét az ország belső erősítésére, iskolái, német szelleme fejlesztésére fordíthatta és fordította. Igaz, hogy e mellett mi folyton halmoztuk fel a katonai kincstárban a milliókat, hogy azok különbnél különféle újításokra minél hamarabb elfogyjanak; de vajjon nem tehetők volna mi ugyanazt Franciaországgal?

Hiszen mi sokkal jobban rokon-szenvezünk a francia nemzettel, mint a németek az oroszokkal, miért ne biztosíthatuk volna őket is, de magunkat is arról, hogy nem fogjuk végig szenvedni egy világháború rettenetességeit?

A francziák fel vannak háborodva, hogy Bismarck így kijátszotta őket, pedig nincs igazuk, mert ők legfeljebb ügyetlenek voltak, hogy nem jutott eszükbe szintén egyezséget kötni a hármasszövetség valamely más tagjával.

Bécsben bele vannak nyugodva, mint mindenbe. Nekik mindegy, akár hü Németország, akár nem, csak őket ne bántásák pihenhessenek nyugodtan a Ballplatz urai.

Hanem aztán a magyar nemzet annál többet tanulhat belőle. Megtanulhatja azt, ne bizza másra a maga szénáját, mert bizony nem őrzik meg, hanem szépen eladják a háta megett. Ime, Németország kölcsönös védelme céljából szövetséget köt velünk s míg mi minden pénzünket beleverjük a fegyveres békébe s amellet szavunk mind kisebb hatalmi sulyu az európai koncertben addig Németország a hátunkon keresztül a fejünk tetejére emelkedik s összes erejét belső konszolidálására az észak- és délnémet fajnak egy közös német nemzeti ideál felé irányozására fordítja.

Hol vagyunk mi még attól, hogy elérjük Németországnak azt a műveltségi állapotát, amelyben az egyesítés találta s mégis arról ábrándozunk, hogy mi vezesük a nagyhatalmi politikát Európában, sőt Bismarck politikájáról olyan nézeteket és lehet nálunk hallani, mint ha a szőszegésnek macchiavellizmusává alacsonyult volna az Oroszországgal kötött egyezmény által.

Pedig nem úgy van. Bismarck mindent háttérbe tolt az előtt a nagy elv előtt, amelyet magyar költő fejezett ki, azonban csak épen a magyar politika nem követ; a haza minden előtt!

Ez az elv diktálta neki a poseni lengyelek elnémetesítését, a kulturharcot; a jezsuiták kiűzését s nem rosszul diktálta! Bebizonyította azt épen az utána következett kormányzat sokszoros baklövése, amely megmaradt konzervatívnak s minden farizeuskodása mellett is a szocialisták üldözőjének, a Bismarck nemzeti érzése és akaratereje nélkül, a minek első következménye a jezsuiták bebocsátása volt a német-orosz egyezmény megszüntetése mellett.

S ime mi nálunk is mi történik? Hétféle nemzetiség zugó áradata közé szorítva él hazánkban a maroknyi magyarság s a helyett, hogy a magyar kormány minden erejét a magyar nemzeti szellem erősítésére; a magyar nyelv terjesztésére fordítaná: minden pénzét a közös hadsereg emészti fel s amellet haragszik azért, mert szövetségesek okosabb mint ő.

Ne szidjuk mi Bismarckot, inkább tanuljunk tőle, ez a német-orosz egyezmény bombájának igazi tanulsága.

Az új képviselőház munkarendje. Az új országgyűlés tudvalevőleg november 23-ikára van egybehíva. A képviselőház megalakulása előreláthatólag egy egész hetet fog igénybe venni úgy hogy a képviselőház érdemleges tanácskozásait csak november végén veheti föl. Értesülésünk szerint a Ház első teendője az lesz, hogy a kormány a bevett szokás szerint a felirati bizottság kiküldését fogja kérni amely megválasztása után a trónbeszédre adandó válaszelíratra; nézve négy-öt napig tárgyal. Mialatt a felirat bizottság munkálataival elkészülve a kormány be fogja terjeszteni az indennityre vonatkozó törvényjavaslatot, amelyet tekintettel az év naptári előrehaladottságára és az ügy fontosságára, még a felirati vita előtt fognak tárgyalni úgy hogy a felirati bizottság csak az indenniti letárgyalása után fogja a maga jelentését beterjeszteni.

A kvótábizottság előadója. Néhány nap legújabbán a kvótábizottság jövő előadója ról lanciroz különféle jelöltségeket, szóba hozva már eddig is Láng Lajost, Láncezy Leót, Matlekovics Sándort, és Enyedi Lukácsot. Mind e híresztelésekkel szemben a legilletékesebb helyről azt az értesítést nyerte a P. N hogy mind e jelölések minden komoly alap nélkül valók. Sem a kormány sem a szabadelvű párt nem jött volt még abban a helyzetbe hogy a kvótábizottság összeállításával még csak foglalkozzék is, nemhogy már megállapodott volna abban, hogy ki legyen e fontos bizottság előadója — Elhisszük! —

Az arany és az ezüst harca.

Rövid két nap múlva tudni fogják, hogy ki lesz az amerikai Egyesült-Államok új elnöke. De ezzel eldől az a másik kérdés is, amely ezuttal Európát sokkal inkább érdekli; az tudniillik, hogy egyedül az arany vagy az arany és ezüst együttesen lesz-e jövőben az Egyesült-Államok törvényes pénzürtéke.

Mert az a választási küzdelem, amely most már hónapok óta szokatlan hevességgel folyik odaát, nem annyira a személyek és a politikai pártok megállapodott programjának egésze, mint inkább amaz egyetlen kérdés körül forog, hogy vajon érvényesül-e az ezüst királyok akarata és helyreállítják-e Amerikában a szabad ezüst pénzverést.

Az »arany« és az »ezüst« jelszava alatt fognak holnapután Amerikában szavazni, az arany és ezüstnek egymással való háborúját fogják megvívni.

Hogy ki kerül ki győztesként a harcából e pillanatban még kétséges, mert mindkét tabor erős, de azt hiszik, hogy a döntő pillanatban diadalmaskodni fog az a megfontoltság, amely egy, a fejlettség magas polczán álló hatalmas ország gazdasági létének egyik legfontosabb tényezőjét, valutáját, nem dobhatja oda kétséges kísérletek tárgyának és hogy ennél fogva az ezüst párt jelöltje, Bryan ellenében Mac Kinleyt fogják megválasztani.

Annai bizonyos, hogy az ezüstpárt soha se jutott volna ennyire közel a siker kilátásához, ha Bryanban nem találnak oly jelöltet aki bámulatra keltő szónoki és agitatorius képességgel rendelkezik. A cseh valamivel több mint harmincz éves Bryan minden szokás ellenére maga tesz korteszutazást az országban és oly szónoklatokat tart mindenfelé, hogy valóságos magával ragadja a tömegeket. Ünneplik is érte a hevüleen yankeek ugyanarra, hogy még ajándékokkal is elhalmozák utjában. Így St. Paulban egy ezüst tollszárba foglalt arany írotollat nyújtottak át neki tisztelői, akik épp ebben a városban nem igen szamosak, mert a munkásnép az aranyvaluta és Mac Kinley híve. És Bryan ennek dacára itt is tudott magának pártfeleket hoztatni.

A „DEBRECZEN” TARCZÁJA.

A férjéről.

Egy jó barátom, a ki — melleleg megjegyezve — ferji minőségben tesz számot Debreczen város lakói között, figyelmembe ajánlotta a fenti címet. Irnék a férjéről valamit. Szívesen szeretek borsot törni . . . Ha kissé erős lesz, nem tehetek róla.

Természetes, hogy te, természetes uram, a ki e cikket olvasod, akár ismerlek, akár nem, a kivételek közül való vagy. De a többiek csak keressek máshol magukat. A ki pedig febigyiszi az ajkát azzal, hogy »asszony irta« s részrehajlással vádol, az olvassa végig a sorokat, s meggyőződhetik, milyen igazságos, pártatlan munkát végeztek.

S most sorakozzatok ide a képzeletem elé ti ritkuló hajjal fedett férj fejek, készen a szappan és a víz. hadd mossam meg kedvemre a koponyátokat!

Jó kedvűen felnevetek. Mennyi arcz. mennyi sunyi tekintet van itt körülöttem. Az egyik komolyan, szigoruan néz (ismerlek szép maszki!) a másik mosolyog, a harmadik kötekedve nevet (az nevet a ki utoljára nevet), a negyedik, tizedik, huszadik méltatlankodik, zajong. Csak lassan uraim! Valameennyire rá kerül a sor.

Osztályozván őket, legelőször az Otellók-ról emlékezem meg. A féltékeny férjéről, a kiknek nincs soha egy/nyugodt percük, egy boldog órájuk. Arról a férjéről, a ki nem tud

Átvesszem — ugymond — az ezüst nyélbe foglalt aranytollat és ha polgártársaim a nemzeti végrehajtó hatalom fejévé fognak választani, ezt a tollat és ezt a tollszárat fogom arra használni, hogy amily hamar csak lehetséges, aláírom vele a szabad ezüstművetésről szóló törvényt. Felette örvendek, hogy ez a toll, amelylyel azt a nagyjelentőségű aláírást megtenni szándékozom, munkások ajándéka, mert meg vagyok győződve, hogy ez országnak, de nem az egész világ munkásnépe érdekelve van abban, hogy az ezüst mint fémérték újra elfoglalja helyét az arany mellett. En nem támogatnám a szabad ezüst fémverést, ha nem hinném, hogy ez azokra lesz jótékony hatással, akik súlyos munkát végeznek. — Mert barátaim, az én politikai bölcsességem arra tanít engem, hogy ebben a nemzetben nem lehet jólét, ha ez a jólét először nem azok sorában kezdődik, amelyek az értéket produkálják és azután terjed felfelé a társadalom többi osztályaiba. Sőt mi több maga a czivilizáció csak a nép tömegén nyugszik. Csak ha sikerül felemelni a nagy néptömegeket, akkor remélhetünk előrenetelt a czivilizációban. Már pedig ezt nem lehet megvalósítani, ha az országban egynehányan többje van, mint amennyit elkölthetnek, viszont igen soknak annyija nincsen, amiből magának az élet kellemetességeit megszerezheti. Barátaim! Ha a kormány helyesen fog vezetni, akkor nem lesznek vasuti királyok, a kik meggazdagodnak az által, hogy tönkreteszik azokat, akik bennük megbíztak. Ha a kormány helyesen vezet, akkor a közszenig képviselője nem fog ott ülni minden tűzhelynél, hogy adót szedjen azoktól, akik övni akarják magukat a tél fagyától . . .

Ilyen hangon beszél Bryan a népnek. Nem csoda ennél fogva, hogy szavai felkorbácsolják a szenvedélyeket és Amerikának alig volt még olyan izgalmas elnökválasztása, a minő a jelenlegi. Csak így érthető, hogy az amerikai népben, mely tulnyomó többségében az aranyértéknek, a »jó pénz«-nek a híve, a kettős valuta eszméje tért foglalhatott, mert Bryan hatalmas szónoki erejével mindenről tud beszélni és beszél is, csak annak bizonyításával marad adós, hogy miért válnék elő-

megbizni asszonyában Szereti s szerelmével együtt nő feltékenysége is. Ha távol van tőle, ott motoszkál fejében mindig a gyanu sánda ördöge, s egészen felizgatva, gyilkolásra készen rohan a mit sem sejtő nőhöz és egy pillanat alatt megszenesedik sapadtra vált arca, ha meggyőződik, hogy gyöttrő rémkép volt feltevése, semmi más. Sajnálni, szánni való ember. Önmagában hordja büntetését. És a feltékenység, azt hiszem gyámolíthatatlan. Pedig az szenved benne legtöbbször, a kinek arra sem oka, sem joga. Feltű a feleségét idegen szemtől, idegen szótól, s ha üvegszekrénybe zárhatná, még akkor is azon gyöttrődne: uristen! hátha megcsal a gondolataival. Mert a gondolat szabad, ha bűnös is.

Bizonyos, hogy ez a genre mindig nevetésges is egy kissé. Mert az asszony vagy jó, vagy rossz már természete, — lelkületénél fogva.

Az »alka«-om csinálja a tolvajt, itt mese. Juthat lejtőre minden asszony, de onnét soha nem szédül le az, a ki önmagában hordja a jót, a nemeset. És a ki megcsalja az urát? Az olyan asszonyra soha nem feltékeny a férje. Abban az asszonyban megbiznak. Vakon, csodálattal méltó együgyűséggel. Miért? Mert az olyan nő sokkal ravaszabb, sokkal esze- sebb, semhogy felre ne vezetné férjét s bizonyos, hogy már a madarak is csirippelik a fán a hütlenségét, s a férj még mindig melegen szoritja meg »barátja« kezét.

Az Otellók többnyire azokból kerülnek ki, — a kik híres »asszonybolondítók« voltak legény korukban a kik csupán a saját győzelmeikből tanulták ismerni a nőt.

nyére az országnak a szabad ezüst fémverése.

Mac Kinley hívei kevésbé agilisak, de nyomósabb érvekkel küzdenek. Valóságos bombaként hatott a közvéleményre az a vita, amelyt a republikánus párt az esüstring tagjairól és azok vagyonáról közzétett.

Az esüstring főbb részesei a következők:

J. B. Haggin	25 000 000	dollárral
D. Moffat	25.000.000	»
John P. Jones senator	25.000.000	»
John Mackay	40.000.000	»
M. Daly	25.000.000	»
W. A. Clarke	40.000.000	»
Fr. J. Newlandas	35.000.000	»
Hearst hagyatéka	35.000.000	»
Fair hagyatéka	28.000.000	»
S. O'Brien hagyatéka	28.000.000	»
Flood hagyatéka	25.000.000	»
Lloyd Sevis	25.000.000	»
Deuvei bányatársaság	25.000.000	»

Ez a nagyobbak.
A kisebbekkel együtt 616 millió dollárra rug az esüstring részeseinek a vagonya és ezek érdekében akarnák proklamálni a szabad ezüstpénzverést.

Reméljük, hogy az ezüstkirályok csalódnai fognak. Az amerikai polgárok nem válhatnak hűtlenné tradícióikhoz és nem fogják kró-zusok zsákmányául odadobni a nemzet millióinak érdekeit.

Szózat

a magyar nemzethez.

Ezer esztendeje, tüzzel, lánggal, viharral és vérrel teli ezer év, — hogy Árpád lezállt a hegyekről és először megittatta lovát a Tisza ellető vizéből!

A mi vére a magyarnak elfolyt ez idő alatt az Árpád foglalta hazá védelmében, ha egy mederben hömpölyögni látnók: szürnyü biborszínü folyam lenne az, egy vér-Tisza, mely megfestené egymaga a Dunát és a Fekete-tengert a rubint színére.

És a küzdelem nem érte végét. A harc

A második csoportban vannak a pipogya

Egyetlen férfi sem fogja elvállalni e címet. A modern rabszolgá e lealázó szánni való nevet mely körülbelül egyet jelent a papucshósszal. Pedig magam is ismerlek egyetkettőt. Izzadnak, fáradság, lótnak-futnak, az élet örömeiből nem kérnek részt de nem is engedi a munka a gond, a megélhetés. S a mit verejtékes arcczal almatláu éjszakák, fáradságos nappalok eredményeül felmutathatna az nincs sehol mert az asszony az imádott a bálványozott, kiszórja az ablakon . . . Az élete ördöge anyaga az asszony. És mint az örület zenéje tölti be agyát ez egyetlen szó a jövő! Mi lesz velük a gyermekeivelhe egyszer itt kell hagyni őket Szilárdan elhatározza hogy gondoskodik róluk. De jön az asszony az imádott a bálványozott a hajában egy rózsza a mit mástól kapott, a szemében szikra, mely más rekintetétől gyul lángra s sima mosolygó ajakán a parancs: pénzt! Ha szabadkozik a férje akkor ad önként, mit máskor ugy koldul tőle az, csókot ölelést s ha hajhatalan bezárja ajtaját megvárja míg a küszöbre jön még egyszer annyival mint a mennyit kért — és ugy sirja szerelmét, bocsáuatát! Aztán ujra igába hajtja fejét, felveszi ujra a jármot És ha elbódul homályosodó agya az örület zenéjétől a mit a jövő réme kottáz lelkére rá, vagy ha kiesik kezéből a munka, s megzörren mögötte a víz-ember, hát akkor koldusbotra jut az imádott. a bálványozott és a halott emléket nem áldja senki azok sem a kikért élt halt, mert hiszen — nem gondoskodott róluk! Szomorú, hogy nem ritka jelenség az életben az ilyen pipogya. Jók, de gyengék, becsületetesek, de bárgyak,

folyik tovább, a riadó hívja a honfiakat csatára ma is az ezeréves birodalom térein, a második ezerév küszöbén; hívja harcra, döntő csatára. És a küzdelmet, a melyet bárd, buzogány és repülő nyilvessző kezdett; melyben utóbb kard élén nyargalt, golyóbison száguldott adva-veve a halál: a küzdelmet mostan a béke, a civilizáció emésztebb fegyverei folytatják.

Az eke, a kalapács, a czirkalom, a toll, nyomtatott be'ü vivják a harczot.

A szorgalom, a takarékoság, a munka, a szeretet szentháromsága: ember, haza és szabadságszeretet állanak csatasorban,

Halljátok meg szómat mind ti magyarok, testvérek, hazafiak és jusson a beszédem feljárt szívetekbe!

Ötször kiirtva ötször föltámadott és meg-sokasodott a magyar ősei földjén, és áll ma is, fejedelmi szép nyelvvel az Isten trónját oszromolva, imádsággal és hálaadással.

Az Isten, a ki karjába acélt, hazájába lángot, szívébe vitéséget, elméjébe világosságot ada mindig és győztesse tette mostoha időkn s ádáz ellenségeken. Isten most ihlesse meg szívét és leheljen bele erkölcsöket, a melyek győztesse teendik a második ezerév keményebb harczaiiban.

Tekints óh magyar, aki az ország szívében, áldott földeken, virágzó városokban, magad sokaságában, biztosságod érzetének elérésében lakozol: tekints, te boldog, országod határszéleire, a hol elszórva, megostromolva, ember és természet mostohaságában élteted és álmod nyugalmát, nyelvted és kezéd munkáját elzánt küzdelemben, emberfeletti feláldozással védik és őrzik előőrseid, magyar testvéreid, idegen fajok közé, idegen nyelvbe szórt drága szigetek.

Hősök, a kik külső ellenséges célzatoktól táplált támadások ellen védik a talpalatnyi földet, védnek egy-egy isklát, védnek egy-egy templomot, védik családok magyar

szentélyét és szinte roskadoznak az emberfeletti harcban.

Mikor a királynak háboruja támad, mire oktatja az irás? Azt mondja, a böles király eleve számon szedi a katonaságát, edei és szervezi s mikor a trombita rian, előre küldi és serege megszerzi neki a babért s a diadalt.

A mely király pedig nem gondol eleve hadseregére, hanem csak mikor csatára szólítják, hirtelen szedi össze és ámbár példát mutalva, maga rohan előre: az a király nem csak elveszti a csatát, hanem maga is az ellenség fegyverének áldozata lesz és hevenyészett serege ki kardra hanyódik, ki szét szóródik.

Vedd elmédbe testvérem és anyám egy személyben, királyi magyar nemzet, fejedelmi nép, hogy a böles király dolgát kövessed.

Ne várd meg, a mg idegenek megfújják a harci riadót, hanem gondold eleve, gondold a béke idején a te katoáádra, a kik szent kincseidet: magyar nyelvted, magyar nemzetiségedet, nemzeti műveltségedet máris szorongatva védik: szervezd fel őket, fegyverezd fel őket, edzed meg őket önfeláldozó hivatásukra, hogy mire a trombita szava a te hajlékodat eléri süvítő hangjával, sereged készen, erősen, bátran, lelkében és kezében a biztos diadal fegyverével vehesse fel éretted a harczot.

És te diadalmi indulóval, lengő zászlóval indulj dicsőséged második ezer évébe, nemzeti nagysággal, magyar szívvel. Árpád hódító erejével.

Igy szól hozzád innen a Kárpátok aljáról, félkézrel birkózva, egész lelkével érted lángra a egyik szerény, de hűségében meg nem szárnyalható katonád: a felvidéki magyar közművelődési egyesület mikor testvérként üdvözlöl és nehéz munkájához támogatásodat kéri.

Nyitra, 1896. május havában.

Gróf Károlyi István a »F. M. K. E.« elnöke. Thuróczy Vilmos, cs. és kir. kamarás,

főispán, tiszteletbeli elnök. Szontagh Pál, v. b. t. t., főrendiházi tag, tiszteletbeli elnök. Rakosi Jenő, tisztb. elnök. Gróf Dégenfeld Lajos, tisztb. elnök. Csipkay Károly, Zólyomvármegye alispánja, alelnök. Craus István, a III. oszt. vaskoronarend lovagja, Nyitra vármegye alispánja, ügyvivő alelnök. Libertiny Gusztav, kir. tanácsos, Nyitra vármegye tanfelügyelője, tisztb. alelnök. dr. Gyürky Geyza, Nyitra vármegye t. főügyésze, tiszteletb. alelnök. Lőrinczy György, a »F. M. K. E.« központi titkára.

Színház és zene.

Bajazzók.

Opera 2 felvonásban Szövegét írta és zenéjét szer-zette: Leoncavallo. Bemutatója a debreczeni városi színházban 1896. nov. 3.

Fényes és dicsőséges estéje volt tegnap színházunknak. Emlékeztető a régi szép időkre, intendatura idejére, — arra, melyről a régi színlátogatók eddig fájt emlékezettel gondoltak vissza. És ime, ugy látszik, azok a szép intendanturái színházi esték ismét megjelentek; izlés, correetség, modernség, mintha ismét helyet kezdene foglalni a debreczeni színpadon és a jelek szép és kellemes ígérnek városunk azon színházi közönségének, mely az igazi művészetnek mindig barátja volt.

A tegnapi előadásban váratlan és igazi művelzetben reszesültünk. Őszintén bevallva, mi, kik Komjathy színigazgató komoly törekvéseinek mindig igaz barátjai voltunk nagy és komoly fiaskotól féltettük őt a Bajazzók előadásánál. Féltettük csakis azért, mert ismerjük az opera rendkívüli nehézségeit és ismertük közönségünk néha túlságosan is kényes izlését hasonló előadások után. Talultuk hogy egy kezdő tenoristával megy neki a darabnak és pedig, egy olyan darabnak, melynek éppen ezen tenorista képezi legfontosabb

Örülnek, ha felmenthetik feleségüket az élet kis és nagy faradságaitól, nem kívánják, hogy munkása, hanem vezetője legyen a ház belső életének, hogy a lelke egyénisége gondoskodása ott legyen minden tárgyon, minden szögleten, férje, barátja, kísérője, mulattatója a feleségének, a ki — ha méltó hozzá a nő — tud elnéző lenni gyöngéiert, hogy ő maga is elnézést várhasson; — tud érte lemondani, mert akarja, hogy az asszonya is, ezt tegye érte, ha kell; — a ki ura a nőnek, ha erre szüksége van s ha nincs: feletta állónak tekintti őt, ha a kinek szeszélye: miatt soha, de a lelke, a szíve érzékenysége előtt hódolattal meghajol!

Őriássá, eszménynyé nő a női lélekben az a férfi, a kit nem ragad el sem a szerelem sem az indulat, a ki csendes, megfontolt, igazságos, a ki tiszteli a feleségben a nőt, a nőben az anyát. Nem kell, hogy elválhatatlanok legyenek, hisz a férfinak legtöbbször baráti köre, társadalmi állása megkívánja a külföldön szórakozást, s vannak, lehetnek kötelessége házon kívül is, de talál rá módot mindig, hogy értük ne mellőzze a feleségét, a ki az életének őrangyala, a ki a lelkének szentsége, gyengesége és erőssége egyben.

Ez a kivétel! Kevesen, de vannak mégis.

Boldog a nő, a kinek ilyen rendeltetése sorsa, s boldog a férfi, a ki magához méltó nőt talál.

Margit.

Aztán jönnek a pasák.

Szép számmal vannak, Urak, parancsolók ellenmondást nem török, A szavuknak súlya, lejtartásuk jelentősége, ajkuk rándulásának parancsolása és kezök mozdulatának rettegése elárulja hogy ez a bagoly ur a barlangjában. És milyen ur! Az asszonya nem felesége, hanem rabszolgája. Ugrik minden szavára folyton a gondolatát lesi, a gorombaságait pedig alázattal halgatja. Csa'adja iránt vagy önző a fukarságig vagy ezzel ellentétben bőkezű de mindenik esetben feltétlen megadást kíván. Mumus-a mindenkinék félük, tisztelk, de nem szeretik. El van telve a saját nagyságával senkit nem enged a lelkéhez közel és rideg, mint egy kaszánya épület. Leginkább a fővárosi élet szölgáltatja őket.

Negyedik a chablon férj.

Nagyon ismeretes. Utón, utfélen terem. Ápolatlan és ápolatlanul. Frázisokból van össze tákolvat valamennyi, A feleségétől megkívánja a fűzést, takarítást, a házasságot engedelmességet és az alattvalói elismerést. Mindezt hanzzatos szölamok védjegye alatt. Az asszony minden hivatását, életcélját a főzésben és a takarításban keresi. Hanem azért a szakácsné fősztöt eszi mindig. Kikel a nőgimnázium a nőtanár, nőorvos ellen s ideálja a főzőkanál és fehér kötény. De azért dühög ha az asszony az ő magassab észjárását egy perez alatt fel nem fogja, kicsinyléssel bosszankodással emlit holmi »fejletlen női agysejtet...?

Neki minden szabad éjjelezés, kimaradás, apróbb és nagyobb bevallott és be nem vallott hűtlenség s ennek nyomása alatt a feleségétől sem tagadja meg a marsékelt e ve-

ze'et, készséggel viszi az elite-bálokba, gondoskodik színházi jegyekről és toillettekről s azok, a kik völegény korukban menyországot ígérnek s hogy a tenyerükön hordozzák szívük választottját, a kik mások előtt a gyöngéd, udvarias, kifogástalan férj szerepét adják s négy szem között a természetrajz (de nem a növényország) ábrái közül keresik a meg-tisztelő neveket... Szeretnek és tudnak is magyarázni, fejtegetni, indokolni mindent, so-pnisimákkal persze, melynek valóságában maguk hisznek legkevésbé. S tagadhatatlan, hogy nekik igen kényelmes volna, ha a »fejletlen női agysejtet« szentírásnak vennék szövaikat, a melyek — valljuk csak be — nem mindig hamisság nélkül való.

A középsorsu emberek között, a kiknek nem egyenlően oszlik meg évi 3—400 frt jövedelmök, csak ugy hemzsegnek ezek a chablon férfiak.

Természetes, hogy e négy válfajjal nincs megjelölve valamennyi férj, tiz szer ennyit lehetna írni rölük; s e czikk szük keretébe valamennyit fel nem vehetem. De szólni kívánok még a kivételekről.

Mert azok is vannak. Kevesen, de vannak mégis.

Ők a férfiak a szó nemes, való értelmében. Szeretik a feleségüket a lelkük mélyén s nem érik be önzőn azzal, hogy ők maguk boldogok, hanem boldogítani is akarnak. Anyagi tehetségükhöz képest a legjobbat nyújtják nekik, ha van hozzá tehet-égük, kényelmet, gondtalan jó létet s hogy ezt te-zik, büszkék is arra!

és legnehezebb részletet. A közmondás »a ki mer, az nyer« itt is bevállott; Komjáthy mert és nyert.

B e j c z y t, a kezdő tenoristát is jobban ismerte, mint mi, mert Bejczy tegnap igen tisztességes sikert aratott. Éneke feltétlenül correct, hatalmas, szépen csengő tenorjában pedig uralta énekszámait; rövid idő alatt a kezdők modorosságairól is leszokik majd és ha a benne határozottan feltalálható szinpadai tehetséget ügyes kezek napvilágra hozzák és kicsiszolják, kényes igényeknek is meg fog felelni.

B. né R u z s i n s z k y Ilonának dicsőséges estéje volt tegnap. Harmadik éve van szinpadunkon, de elmondhatjuk, hogy hasonló kétségbevonhatatlan sikert még nem aratott, mert el kell ismernünk, hogy ma nem csak énekművész, de színész is volt, nehéz szerepét meg is játszotta és az est nagy sikerének főfaktora valóban ő volt.

B é k é s s y (Tonio) ugy a nehéz prologot, mint a többi énekrészletet szintén igen szépen adta elő és szerepének változatos jellegét művészettel domborította ki.

K á l l a y Lujza mint mindig, ugy most is igen szépen énekelt; a szinfalak mögött elő adott »serenade«-t élvezettel hallgattuk.

R u b o s h a nem alkalmazná oly sokszer terokhangjait, egészen elfogadható énekes volna; erről azonban okvetlenül le kell szoknia, Neddávali duettje különben igen szépen sikerült.

Az énekkar feltétlen dicséretet érdemel. Az a néhány ingadozás, mely észre vehető volt, a 2-ik előadásnál bizonyára egészen eltűnik majd. Az egész darab rendkívül ügyes és szakavatott rendezése, az énekszámok precíz betanítása **F o l l i n u s** rendezőt és **Z n o j e m s z k y** karmestert dicsérik.

Ujdonságok.

* **A városi szervezési szabályzat.** Debreczen sz. kir. város jog és pénzügyi bizottsága tegnap délután 3 órakor tartott ülést a városháza nagytermében **V e r t e s s y** István főjegyző elnöklése alatt a városi szervezési szabályzat tárgyában. A gyűlésen jelen voltak: **d r. B a k o n y i** Samu, **K o v á c s** József, **S t á h l** Géza, **Z á d o r** Lajos, **K o m l ó s s y** Arthur, **d r. B a l k á n y i** Miklós, **K o s z o r u s** Lajos, **A b r a h á m** László, **d r. K e m é n y** Mór, **N e m e s** Kálmán, **K o m l ó s s y** Dezső és **V a r g a** Károly jegyző. — Targyaltattott a belügyminiszter ismeretes leirata a szervezési szabályzat tárgyában. A jog és pénzügyi bizottság a belügyminiszter által kívánt összeváltásokat a bizottsági közgyűlésnek elfogadásra ajánlja. Targyalás alá került még a tiszti főügyész jelentése a debreczeni tornaegylet 18 ezer forintos költsön felvételének engedélyezése ügyében. A bizottság azt javasolja, hogy az épület, melyre a költsönt felvenni óhajtják, adassék által tulajdonjogul a tornaegyletnek és engedessék meg, hogy arra költsönt vehessen fel. — Javasolja tehát ezt a közgyűlésnek, azonban elidegenítési és terhelési tilalommal és ha megszűnik az egyesület, akkor a tulajdonjog viszaszáll a városra. Több apróbb ügy elintézése után az ülés 5 órakor veget ért.

* **Megyei közigazgatási bizottsági ülés.** Hajduvármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 9-én hétfőn délelőtt 9 órakor tartja meg a vármegyeháza nagy tanácstermében, **R á s ó** Gyula kir. tanácsos, alispán elnöklése alatt havi ülést, amelyen a rendes havi jelentéseken kívül, még néhány kisebb fontosságú folyó és fegyelmi ügyet intéznek el.

* **Erdészeti bizottsági ülés.** A közigazgatási erdészeti bizottság holnap d. u. 4 órakor a városházán **g r. D e g e n f e l d** József főispán elnöklése alatt ülést tart, a melyen több erdészeti kihágás ügyében bíráskodik a bizottság.

Katonai jelentkezések. A debreczeni katonai ügyosztály figyelemzteti a jelentkezésre kötelezett 1874 évben született debreczeni és más illetőségű, az 1875—76 évben született hadköteleseket, az 1877—78 évben született debreczeni és más illetőségt népfelkelésre kötelezettek, hogy a f. nov. hó folyamán jelentkezzenek a debreczeni katonai ügyosztálynál, mert későbbi (december havi) jelentkezések tudomásul nem vétetnek s a jelentkezést elmulasztók szigorú büntetésben részesülnek.

* **Jóváhagyott közgyűlési határozat.** A belügyminiszter a város hatóságához ma érkezett leiratában jóváhagyta a városi tisztikar megbízatásának folyó év végéig leendő meghosszabbításáról szóló közgyűlési határozatot.

* **Uj kórházi orvos.** Gróf **D e g e n f e l d** J. főispán a **d r. C z a k ó** Zsigmond bábaképezdei segédorvossá történt kinevezésével megürült közkórházi kiegészítő orvosi állásra **d r. L á n g** Sándor szegedi kórházi fiatal orvost nevezte ki, ki ez állást már a napokban el is foglalja.

* **Tombola estély.** A helybeli jótékony négyelet választ mánya legközelebb tartott gyűlésében elhatározta, hogy az egyelet szegényeknek és árváinak javára f. évi december hó 12-én táncmulatsággal egybekötött tombola estélyt rendez a Bika szálló dísztermében. A nők rendkívüli lelkesedéssel karolták fel a mulatság eszméjét s már meg is tették erre nézve a szükséges előkészületeket. A meghívók már a napokban szétmennek. — E szép estélyre előre is felhívjuk városunk közönségének figyelmét.

* **Városi közigazgatási bizottsági ülés.** Debreczen sz. kir. város közigazgatási bizottsága rendes havi ülést holnap délután 3 órakor tartja meg a városháza nagy tanácstermében. Az ülésről, melyen a közigazgatási hivatalok fejei terjesztik elő múlt hóról szóló jelentéseiket lapunk holnaputáni számában hozunk részletes tudósítást.

* **Egy huszár főhadnagy öngyilkossága.** Ma délelőtt az a megdöbbentő hír szárnyalta be a várost, hogy a helybeli társadalom egy kedvelt alakja, a 2-ik honvédhuszárezred egyik tisztje agyonlőtte magát. A hír mindjobban terjedt, mind határozottabb jellegű öltött, de a szerencsétlen öngyilkos kilétét nem tudta senki. Lapunk tudósítója meg a délelőtt folyamán megjelent a Széchenyi utcai honvéd-huszársági kaszárnyában, hol a mélyen lesújtó esetről alábbiakról értesült: **Bay Bertalan** a 6-ik századnál főhadnagy ma hajnalban szíven lőtte magát. A szerencsétlen fiatal ember a vidék egyik legrégebb és legtekintélyesebb családjából származik. Bajtársai és felebbvalói, ugyszinte ismerősei egyaránt szerették igazi nemés jelleméért és

kötelesség szeretetért. Tehetségének és szorgalmának legszebb bizonyítéka az, hogy ő felsége a 25 éves fiatal embert három nappal ezelőtt főhadnaggyá nevezte ki. A fiatal tisztet tegnap még nem észlelték sötét szándékát. Tegnap éjjel, éjfél körül rendkívül izgatottan megjelent a Széchenyi utcai lakatán, hol az őrmestertől egy forgópisztolyt kért, de az a szolgálati szabályokra hivatkozással megtagadta. Azután látszólag nyugodtan hazament, és Széchenyi utcai 1860. sz. lakásán hajnal 4 órakor magát mellbe lötte. A golyó szíve felett furódott be, s bár nemesebb részeket nem sértett az egész testet átfurta. A lövés zajára egy rendőr rohant be a főhadnaggyhoz, fel akarta emelni, de a főhadnagy visszautasította: »Hagyj el engem fiam, éljen a hazám, éljen a király!« A súlyosan sebesültet első orvosi segélyben **D r. E n d r e** Iván erredorvos részesítette. A lövés nem okozott rögtöni halált, de felgyógyulásához nincsen remény. Az öngyilkosság okát nem is sejtik feljebbvalóival a legszebb viszonyban élt, anyagi ügyei rendezettek. A szerencsétlen eset nagy részvétet keltett.

* **Az izr. hitközség közgyűlése.** A debreczeni izr. hitközség 1896 november hó 8-án d. u. 3 órakor a kis-uj-utcai iskola helyiségben közgyűlést tart. Targy: A képviselőtestület előterjesztése a templomépítés folytatásához és befejezéséhez szükséges 700,000 forint megszerzése céljából 700 drb 100 frtos részvénykötvénynek a még eladatlannak 133000 frt értékű imaszékek és a hitközség összes vagyonának és jövedelmének lekötés melletti kibocsátása iránt. Minthogy az alapszabályok 29. §-a szerint ezen ügyben határozathozatalra az összes választók egyharmadrészének a jelenléte szükséges, ennél fogva felkértenek a tagok, hogy a közgyűlésre a templomépítés érdekében okvetlenül megjelenni sziveskedjék.

* **Uj helyi érdekű vasut.** A Magyar Államvasutak debreczeni üzletvezetőségének kezelése alá tartozó tiszapolgár—nyiregyházi helyi érdekű vasut tiszapolgár—királyteleki-vonalát, Tisza-Dob, Tisza-Lök állomásokkal, Kisfásföldház rakodó állomással, továbbá Tikos Rázom, Hajnalos, Tisza-Eszlár és Basahalom megálló rakodóhelyekkel október 26-án átadták a nyilvános fergalomnak. Az állomások és Kisfásföldház rakodó állomás az összes, a megálló rakodóhelyek pedig a személy, podgyász és kocsiakomanyi teheraru forgalomra vannak berendezve. Habár a tiszapolgár nyiregyházi helyi érdekű vasut királyteleki állomáson csatlakozik a Magyar államvasutakhoz, forgalmi végpont gyanánt mégis Nyiregyháza tekintendő, a mennyiben a vonatok Nyiregyházig, illetve Nyiregyháztól közlekednek. A tiszapolgár-büdszentmihályi szárnyvonal a melyen közbeneső állomások nem léteznek, később fog megnyitani.

* **A katonaság borszükséglete és a kisiparosok.** A kormányigéretnek természete az, hogy nem teljesítik soha. A kormány minden egyes alkalommal hangsúlyozza, hogy támogatni kell a kisiparosságot s a választások folyamán számos helyen törölték ki ilyen igéretekkel a kisiparosok szemeit. Azonban a kormány csak teoreticze hive a kisiparosoknak s a gyakorlatban lehetőleg keveset akar tudni róluk. Tanuság erre a katonaság szükségleteinek fedezése. Az összes keresk. és iparkamarák követelték, hogy a katonaság bakanca, cipő, csizma és egyéb borszükségleteinek szállítása a kisiparra bízassék, mert a kisipar másképp nem tarthatja fenn magát a

nagy gyarak nyomása ellenében. — És tehát valamennyi k a m a r a fel is szólította a kerületében levő kisiparosokat, hogy nyújtsák be ajánlataikat. Értesülünk szerint a hazai kisiparoság összesen 268.000 pár bakancs elkészítését akarta elvállalni a honvédség részére, a miniszter azonban mindössze csak 20.000 darabot (tehát alig 8 százalékot) engedett át a kisiparosoknak. A többi majd szállítja Wolfner Tivadar képviselő ur. A közös hadügyminiszter még némileg jobban jár el, a mennyiben — mint halljuk — értesítette az orsz. iparegyesületet, hogy a közöshadsereg 1897 évi összes bórnemű szükségletének egy-egy részét a m a g y a r k i s i p a r n a k tartotta fenn. — A pályázatban egyes kisiparosok és ilyenekül alakult szövetkezetek vehetnek részt de a pályázók csakis saját műhelyükben készült árut számíthatnak. A kiállítottak kivül szíjazatokat is akar számítani, ez iránt külön beadványban nyilatkoznak. A szállítandó cikkek mintáit a budapesti és gyulafehérvári mintaraktárakból lehet beszerelni.

* **Királyi szózat.** Ő felsége, a királynak a millenniumi kiállítás bezárása alkalmából a miniszterelnökhöz intézett legfelsőbb kéziratának másolatát a belügyminiszter megküldötte Debreczen város törvényhatóságának is azzal a meghagyással, hogy annak tartalmát a polgársággal közöljék. — A királyi szózatot kinyomatják és falragaszokon teszik közzé.

* **Szabolcsvármegye átírata.** Szabolcs vármegye törvényhatósága tudvalevőleg feliratot intézett a miniszterelnökhöz, melyben a görkath. püspökségnek Nyíregyházán vagy Hajdudorogon való felhíatás kéri. E feliratot most elküldték pártolás végett Hajdumegye törvényhatóságának is Mikecz János Szabolcsmegeye alispánja lelkes hangú felhívást mellékelte a felirathoz. Hajdumegye törvényhatósága legkezelebbi közgyűlésén foglalkozik ez ügyvel.

* **Debreczen fegyverben.** Nem ostromállapot van, ne tessék megjedni, hanem azért a czim mégis igaz. A mai napon aranyos tiszti csákók s csillogó kardvégek, no meg barna katonaközpönyvek tarkítják Debreczen utcáit. Sokat vitatkoztak rajta 7 évvel ezelőtt, helyes-e vagy nem, mi pedig, akik akkor még nem ráztuk le az iskola porát, de számítottunk arra, hogy leszünk sok más társunkkal egyetemben »egy évig mondurban« hogy laztán »auf eigene« avagy »auf staats-osten« fesz-e benne részünk, az mellékes volt, de a enyegető 25-nek rémes képei egyre hajtottak bennünket az utcára (talán még méltóztatnak emlékezni, hogy ez »25« egy §-szám volt s nema deres támadt fel emlékeinkben dajka-mesék nyomán?) s fiatal tüdőknek teljes erejéből hasgattuk hangunkkal az éles februári ájert, dalolván teljes áhitattal:

Abczug Tisza, abczug Csáky,
Abczug báró Fejérváry!

Amde multak az évek, a gyerekeidkből Herr Freivslinger lett s a §. 25., valamint a brigadéros kegyelméből tiszti vizsgát tettünk, amelynek folytatásaként Ő felsége tartalékos hadnagygya nevezett ki bennünket. A tiszti bojt ragyogó árnyékában aztán, amelyfelé mosolygó lányfejek mégis csak jobban hajlanak, mint egykoron kucsmánk felé, amely alól Kossuth-nóta hangjai hallatszottak, lassanként megbarátkoztunk a §. 25-tel s teljes élvezettel bukkant fel minden évben, amelyen gyakorlat nem kinez, az uniformist, hogy parádézzunk vele az utcán. Persze, hét év nagy idő és sokra növesztette a tartalékos tisztek számát, ezért van ilyenkor az egész Debreczen fegyverben. Az idén ma érkezett el az a nap s a délfelé előtört őszi napsugár csak egy ragyogott az arayos csákókon, amelyek alatt mintha délcegebben lépne az adólisztacske is, mint mikor kartonruhas feleségét kurta

szivarral szájában sétálni viszi az utcára. . . Mindez pedig azért történik, mert ma volt a tiszti főellenőrzési szemle Debreczen területén s amint ezt Debreczen hölgyei megtudják, fel fognak sobajtani: Aldja meg az ég a § 25-öt amiért ennyi tartalékos tiszteletet varázsolt e haza földjére, de verje meg azt a másikat, a mely csak egy napra rendel egy esztendőben ellenőrzési szemlét. . . A főellenőrzési szemlének különben — mint értesülünk — egyéb hatása is észlelhető, és pedig az, hogy ma délelőtt nem lehetett a hivatalokban fiatal embert találni s a restáncziák emiatt 30%-tel felszaporodtak. Milyen derék, hogy az újságírásban nem lehet restánczia!

Választási jegyzőkönyvek. Hajdúvármegye közp. választmánya e hó 10-én d. e. 10 órakor Rásó Gyula kir. tanácsos alispán elnöke alatt ülést tart, a melyen a megye 4 választókerületében megejtett képviselőválasztásokról felvett jknyvek egy példányát felterjesztik a belügyminiszteriumhoz, másik példányát pedig elhelyezik a vármegye levéltárában.

Táviratok.

A választás halottja.

Budapest, nov. 4. A Debreczen er. táv. A szatmári képviselőválasztás alkalmával megsebesült Román Ferencz választó tegnap d. u. meghalt.

Oroszország és Carnot.

Budapest, november 4. (A Deb. er. táv. Párisból jelentik: M o h r e n h e i m b r. tegnap letette C a r n o t s i r j á r a az egész orosz nagykövetség, valamint a francia kormány, Carnotné és három leánya koszorúját, mely nemes tetteiért úgy M e l i n e miniszterelnök mint Carnotné köszönetüket fejezték ki.

Mária Dorottya esküvője.

Budapest, nov. 4. (A Deb. er. táv.) M á r i a D o r o t t y a kir. hercegnő esküvőjére tegnap érkezett B e c s b e, mint onnan jelentik, az o r l e a n s i h e r c z e g, kit a pályaudvarban k i r á l y u n k fogadott. Este érkezett a m e n y a s s z o n y szülivel, míg B á n f f y br. Perczel, Wlassics, Erdély, Dániel és Fejérváry br. magyar miniszterek ma reggel érkeztek.

Budapest, nov. 4. (A Deb. er. táv.) Bécsből távirják M á r i a D o r o t t y a kir. hercegnő renúnciócája ma délelben folyt le a B u r g t i t k o s t a n á c s t e r m é b e n. Jelen volt m i n d k é t k o r m a n y, és a diplomáták, valamint az udvari kíséret tagjai. A király a menyasszonnyal Grucha biboros bécsi herceg érsekkel és a főhercegekkel háromnegyed 12 órakor lépett be s felszólította a jelenlevőket, hogy legyenek tanui a renúncióciónak. A jelenlevők mély meghajlással feleltek. — A menyasszony ujjait a G r u s c h a által tartott feszületre tévé utána mondta G o l u c h o v s z k y gr. a cs. és kir. ház miniszterének a lemondó esküt, majd székre ült a lemondást aláírta. Ezzel az aktus véget ért.

Küzdelem végén - erdő végén.

Irta: **Gondy Károly.**

Das heult und bellt und grüntz ich kann
Ertragen kaum den Duft der Sieger.
Doch still Poet, das greift dich an —
Du bist so krank und schweigen wäre klüger.

Im October 1849 Heine.

Ugyan miért kobozták el a »Debreczent«?
Vajon kiirhatta a szelindek cikket?! . . .
Ügyvédet »szabónak« csufolni!! no ez mégis
valami . . . de mit törődöm vele; üsse a
nemykő szele.

Elég ha leszavaztunk és öt évig újra hallgatunk. Az egész csak ebug-tás, ha nem volt pótválasztás. Ugy kell, ha nem pótolunk és egyenesen Királynak hódoltunk. Így a király szava szent, ha »nem halltuk« idelelt.

De lesz-e szavának fogantja oda fent? Lesz arany, mit az idő újra próbaköre ken?

Eh, nem megyek a szerkesztőségbe . . . de itthon sem maradok. Ebben a gyönyörű időben megyek a kis gőzösön az erdőre és inkább hallgatom a megöszült tölgyek susogását, mint a felbőszült keblek sóhajtását. Itt e sűrű erdő közepében mi sem akadályozza gondolatomat röptében!

Hogy is maradnék annyi félelem között itthon, midőn egymást érik a Mago's és legmagasabb rendeletek titkon; midőn szinte érezni a bűdös puszkapor füstöt, látni a kormos tanácskozási üstöt; hát még hallani a sok hozsánát, mint püfölték az ellenfél hátát.

Ki is tudna ilyen zajban a helyén írni, midőn a nyugtalanságtól alattam a tripedes is kezd sirni. A sok Eljen! között terjeng a halotti szag; élve temetni! az már egy kicsi vastag! . . .

Eledjen tehát újra a politikai halott, midőn az egyháznál emelkedni előtte kalapot. Képviselőért még t e t t l e g is ember ölte, a papiron ölni még nem olyan vétek. Kortes világban az eszközben nem igen válogatunk, kivált ha sok pénzzel és ígéretekkel nem biztatgathatunk. — Hat a czéh nem protestál: — nem akarok heccszelni — egy szabót ügyvéddel (!) összeférezelni!!! . . . Eljen tehát az ének, éljen a dal! a j e l ö l t s é g b e n is volt némi diadal.

Istenem! mily könnyen lesz az emberből nagyságos! . . . a mint a déli babosból a déli babos . . . egy vonás, csupán egy szavazat, mily értelem-zavart okozhat?! . . .

— Egészen az erdőre tetszik menni? . . . talán fürdő jeggyel is szolgálhatok?

Igenis, nem. A erdő közepébe vigyen, de szárazon akarok maradni . . . izzadtunk tegnap eleget. — Igaz hogy ötven konduktor szavazott le tegnap? magának tudnia kellene, ha mindjárt kis vasutas

Ugy láttam, hogy sok conductor jött; itt öltöztettek át őket az urak, egy nemelyiknek még czilindert nyomtak a fejébe. Hiába kérem ha a helybeli 200 hivatalnok nem elég, hát bizony pótolni kell az erőt más helyről ha egyszer a politikai gyors voncs az összehordott sok homokban fenatkad.

— Persze maguk is úgy vannak mint a kvótában, mikor trják: »colla parte«

— Bizony Kola párti voltam magam is! ? Tiz krajczárt kérek.

— Ejnye az ördögbe, megint az első helyre ültem?!

— Kérem, az utolsók elsőkké lesznek itt minálunk.

— Ugy látom magam is valamennyi conductor mind hamis.

Már is mily pompás a levegő a faszorban kár hogy nem hordozhatjuk haza kosarakban! Szépen egyengette a fakat az utat Stáhl, persze ennek is az oka a virtikli király. Miért is nem látogat el minden évben, azóta nem jarnánk L i b a utcában a sárleben! . . . Nem csak a zárt gyülesteremben de künn a szabad természetben is látni mily szépen gyümölcsöz a szabad ely, és többet hoz a konyháru mint a szabadszáru nyelv. — Hogy is nem lehet azt belátni és még csak egy percig is távozni?! . . . Bizony csak »szabadelvűpártira szavazzánk, csak az segíthet rajtunk!« —

Itt a faszor mindkét »jobb« oldalán vi-rárgzik a kereskedelem és hivatal, kivált ha az apák is járultak egy kevés kamattal, földönfutó bitang, ki nem türi a korlátot; hogy is várhatna az ordós kabátot?! . . .

Az elején mindjárt a csoszház mellett van Tóth Antal egy német cimezte: Todten-thál vészharangos vezér villája. Elnémult a vészjelző örökre, de meg sem szólalt soha, nem volt szükség reája. Az egyház régi munkás

tagját mindenki tisztelte, a hogy a higgadt férfit megillette. Mily bajt okozott még mindég korai halála, midőn a sok kérelmező és kéregető jár hiába! De hallja! a vészharangzó nem ok nélkül csendül; a két torony körül rendesen sok varju gyűl... hátha valamelyiknek a keményén a konyhába jutni sikerül?!. . . Simonffy kir. tanácsos vesztette e benne legönzetlenebb barátját, Sokan sajnáljuk, kik ösmertük nemes lelkét, finom izlését. Mindég a polgárok mesterét tiszteltem benne.

Nem ősz volt a feje, csak tiszta „Edelweiss” lelkének, eszének magaslatán. — Csak nem írják a fejfájára: „Itt nyugszik! midőn Csokonai szobra mást hirdet... akár őt látnám a gránit alapon mint szempillantás nélkül ébren néz a reformáció felé!

A faszor közepe felé, jobb oldalt persze, sűrűbb és szaggatott a lég, szinte pattog mint a krumpli puská, valami extra pumpa súrti az áramot... oly töszt forma tart a fülemnek; ha! a főispánt éltetik!!!

Manapság talán igazán meg sem élhetünk, ha nem eltetnek és vagy háromszor a levegőbe nem löknek mint a bába, midőn az ujszölyt honpolgár nem adja meg mindjárt az A-t. Hallgatlak, csak rajta Hador! tous les mots: ca por.

Érdem kertjéből szivesen fogadom a „nemesített” virág illatát, mely vajmi ritkán csapja meg a nyárs polgár fitosát!

Ha! lövés dördült! Igen, katonák gyakorolnak, mellette találni a nemesített lényt: versenyeznek a sütz-bojtért. Nem mindenki oly boond mint Szathmár.

Kari volt, hogy iskolás fiúnak a nyakába akasztotta a kiérdemelt sütz-bojtot.

Most kérdem, mire való az iskoláztatás, az egy istent miért imádjuk, ha drága csemeteinket, oly könnyen tűzre szánjuk? . . . Hát nem érdemel figyelmet, azon új vallásfelekezett, mely tiltja a hadüzenetet? . . .

Kaszárnya és iskola! . . . Az iskola csak előkészítő osztálya a nagy kaszárnyának, csak gyenge dűledező kárpit fal van köztük véd-bástyának.

Az állam folyton ellentéteket nevel állít; üzet vizet egyszerre szűt; mint a gyufát pakliban tartja folyvást, ha netán a H a z a tegyverre szólít. És mily szent akkor az ö-dökies! . . . persze arra azt mondták: honvedes!!!

De ha már Jókai, mint a béke praeparandistája kerüli a véres Kard szagot és hiába vesztegeti reá a szép szót: nem helyesebb lögyakorlattal megelőzni a nagy ábecét, hogy spórolnánk meg a fiatalság egy évi önkényességét? . . . a gyermek ugyanis jobban szarati a puskát, mint a vén katona a betű-tornát . . .

Nini elfogyott a papiro, tele van a noticzon, hogy tartsam most a fejemben, mit a bolondos agyam összehord sebtiben?

A Dobos körül dombok domborulnak mindegyik tetejében mint a havason gyűrtt fehér lapok borulnak. A havasok alján meleg patak csergedez, a domb alatt is valami füledez . . . azért, hogy hideg, fehér a csucsá, nem lehet tűzokádó; . . . furcsa!

Hát volt itt papir, de nem volt benne köszönet, nem nekem való, tele nyomva nincsen köztünk blanket.

De nézzük, hátha?

Volt itt: életbiztosítási táblázat . . . ismeretlen helyre t á v o z o t t a k egyenes adóhatárlékainak kimutatása . . . foglalási és becslési jegyzőkönyv felvétele. Kóser felfolyamodványok szakácskönyv töredeke „a hurka és kolbász készítéséről” . . . étlapok; — még csak egy pár (éppen, mandátum hiányzott a szemétdombról. Ily gazdag és változatos állami quod libet (et quod non libet) között bizony még a kolbász is undok, kivált igy nyomtatva.

Papir végén, erdő végén mit kezdjük? Ebben a rendezett csendben szinte borzalmas kezd lenni. Hallja! turbékolás, gerék nevetéldőse! hogyné mikor oly közelében járok a szép Pallagnak?!

Turbékol, nevet, enyeleg az az édes szavu asszony, kinek piros ajkán mézzé válik a magyar szó, mily varázsolaj zsong lelkemben . . . oly édesen gyilkol!!

Piroska, az erdő szépe, most még j o b b a n p i r o s l i k, — mi ő t a kedves ferje kűnt mint igazgató díszlik a hol minden oly szépen virágzik mert bölcsen vezet ott zajlik. Nem éltetem, mert még kinevetne, a midőn ő élteti a természetet körülötte

Van C. M. Webernek, az én kedvenz zeneszerzőmnek egy apró dala a kadról mely végig Hmoiban busan zeng midőn egyszerre a végen mint a rakéta dus akkordban felröppen Megfordítva miért ne csattanjon kemény Durban a csatadalom és ne haljon el lágy molban a vége, ha az igaz polgárok kötele-sége felejen a harcot a kudarcot hüvelyébe rejteti a csorba kardot: tovább művelni a földet és a s z e r e t e t e t, mire Isten egyedül minket teremtett! . . .

Az ezredévi kiállítás bezárása.

Tegnap ért véget a fényes nemzeti vállalkozás, melyet hazánk ezeréves fennállásának fél éven át tartó ünnepelésére, a hazai élet szelemi és anyagi erejének, az egyre fejlődő nemzeti munka tényezőinek áldozatkész együtt működésével teremtet meg a magyar nemzet Működésével látjuk itt egy ezeréves múlt dicsőségének szent ereklyéiben hazánk multjának tükörképét s bizalommal, büszkeséggel töltötte ez el lelkünket a termékeny haladásról, a tudomány, művészet, műzslés s a magyar munkaképesség öröndetes színvonaláról tanuskodó gazdag jelenkori kiállítás.

S azzel a multtal és jelent felölő kettős irányával töltötte be a kiállításunk hivatását; megantitást minket arra s elismertette ezt az egész világgal, ott is, hol eddig nevünkről is alig vettek tudomást, hogy a magyar nemzet tevékeny érdemes munkása volt a kulturális haladásnak. A kik a városligetben varázsütésre emelt tündérváros képében gyönyörködtek, a mig csak élne, mindig élénk emlékezetükben fogják tartani e történeti jellegű kiállítás ritka fényességű képét.

Az ünnepélyről lapunk tegnapi számának távirati rovatában számoltunk be, most kö-zöljük azt a szép beszédet, melylyel D a n i e l Ernő kereskedelmi miniszter a kiállítás bezártá.

A miniszter beszéde.
Tisztelt uraim! Ez az ünnepély, mely bennünket most itt összegyűjtött, bánatos érzéssel tölti el keblemet; egy oly bájos, kedves képtől, egy oly tündérkerttől kell búcsút vennünk, mely fél éven át nemcsak a főváros, de az egész ország lakóinak a tiszta és derűs gyönyörnek, a nemzeti büszkeségnek forrása volt!

De ez az érzés még sem kizárólagos! Az a büszkeség, az az önértzet, melyet ez a kiállítás minden igaz honfiban méltán és joggal felidézett, nincs annak létehez kötve, és bánatomat ellensúlyozza azon felemelő tudat, hogy a nemzeti önértzet épen az itt szerzett tanulságokban és annak külső hatásában folyton ismétlődő fejlődésének oly forrásait fogja nyerni, melyek őt nagy és magasatos célok elérésére nemcsak ösztönözni, de képesíteni is fogják.

Mert, uraim, az a nagy munka, melyet a nemzet állami létének ezeréves fennállásának ünnepelésére létesített, nemcsak a hozzáfűződő várakozásnak felelt meg, nemcsak az iránta emelt igényeket elégítette ki, de oly sikereket tesznek, hogy ez a nemzet a reája háravaló kulturmissziót nemcsak teljes mértékben fel-fogta, de elég erővel és akarattal is bír, hogy annak meg is feleljen.

Én azt hiszem nem, válhatunk el méltóan ezen nagy munkától, a nélkül, hogy ezen sikereket legalább nagy vonásokban ne méltá-nyolnók.

T. Uram! Kettős czól vezérelte e munka

létesítését. Gyönyörködni akart a nemzet dicső multjának emlékein, másrészt tiszta képét akarta nyerni az ország mai állapotának.

E kettős czél nyert kifejezést az egész kiállítás elrendezésével.

A miniszter ezután részletesen méltatta a történelmi kiállítás s a jelenkori összes csoportok tárlatainak tanulságait.

Majd így folytatja: De talán mindezeknél érdekesebbek azok a törekvések és eredmények, melyek a kiállításon hazai kulturánkat és oktatásügyünk fejlődését, jelen állapotát és jövő törekvésünk irányát akarták feltüntetni.

A magyar nemzet érzi, hogy fennállásának és felvirágzásának legfőbb biztosítékát kulturái haladása képezi. Az egyeseknek törekvése e téren, sok esetben a legkülönbö-zőbb egyesületi működésé tömörülnek és alig van a kulturának tere és nyilvánulása, a hol e tevékenységnek jelentékeny nyomai ne mutatkoznának.

Ezeket a nyomokat kép és iás, szobor művek, táblázatok egyaránt hirdetik. Hirdetik azt, hogy ez a kultura a mellett, hogy magyar nemzeti, nem akar háttérbe szorítani semmi más kulturát, nem bántani, sérteni más nemzetiséget, sőt azok haladásának is készsége szolgálni kíván.

Fontos kulturális tekintetek szolgálatában egész oktatásügyünk, mely nemcsak az általános ismeretek terjesztését tartja feladatának, hanem a szakmüvelődés gyarapítására is nagy sulyt helyez.

A régibb szakoktatások melé sorakozik ujjában az ipari szakoktatás, mely a rövid idő alatt elért eredmények által igen szép jövőt ígér.

T. Uram! A csak futó vonásokban vázolt ezen sikerek és eredmények egy nagy jelentőséggel bírnak. Fényesen tesznek tanúságot tesznek tanúságot arról, mikép a magyar nemzet hasznos tagja volt az európai népcsaládnak a haladás együttes munkájában és szellemi, anyagi és erkölcsi téren kifejtett munkálkodásunk vívmányait a legelőnyösebben tüntetik föl. (Ugy van.)

E habár az igazság érdekében nem hallgathatom el, ho y ezen kiállításon némely iparágak még éppen nem — vagy csak hézagosan voltak képviselve — az eddigi haladásban találok a legerősebb biztosítékot arra, hogy ezen hiányok és hézagok is a közel jöben be fognak töltetni, minek folytán gazdasági függetlenségünk minden irányban teljesen biztosítva leend. (Ugy van.)

A miniszter ezután a kiállítás hatását méltatta hazánkra s a külföldre, majd pedig köszönetet mond a kiállítóknak buzgóságukért első sorban kiemelve a társországok részvételét s zajos éljenzéssel foyadott szavakkal szólt arról a meleg érdeklődésről, a melylyel a király a kiállítás ügye iránt viseltetett.

Beszédét így végezte be: Szent Istvánnak ékes koronája egy ezredév alatt vajmi ritkán ragyogott oly fényesen, mint most s miként szimboluma a nemzeti öröknek, vajmi ritkán képviselt oly egyetértő és egysége hatalmat, a mig csak az uralkodóval szívben, lélekben összeforrott hazában gyökerezhetik.

Az a dicsőny, mely örömteljes boldogságunkra a koronából az országra szerteszágzott, a visszavonások és nemzeti küzdelmek árnyait mintegy varázsütésre eloszlatta és az összetartozandóság oly fennkölt érzete fogta el a kebleket, melyek generációkra kiható nyomai fognak maradni.

Az a fejedelmi bölcsesség, mely hazánk hivatásának történelmi mérlegelése alapján a jelen viszonyok méltó megítélésével és a messze jövőbe tekintő látnoki szemmel kívácsolja még szorosabbra a kapcsolatokat a nemzet és dinasztia közt, a legerősebb visszhangra talál mindnyájunk keblében és áthatva e törhetlen hűségnek és ragaszkodásnak érzetétől, minden gondolatunk és óhajunk azon imában egyesül.

Eljen a király! (Hosszantartó lelkes éljenzés.)

Ezzel hivatalosan véget ért a féléven át anyai gyönyörűséget, s számtalan megbecsülhetlen tanulságot nyújtó kiállítás. Esti kilencz

óraig még nagyszámu közönség hullámozott a kiállítás területén. Az esti katonai zenés tatarodó után eloltották a hatalmas villamos lámpákat, s elzárják a kapukat. Ma már balták kopácsolásától visszhangoztak a pavilonok falai, melyek e hat hóuapon át csak egy zenét, ünnepi zajt vertek vissza.

Közgazdaság.

Szállítók figyelmébe. A m. kir. államvasutak gépgyáranak és a diósgyőri m. kir. vas és acélgégyáranak igazgatósága nagymennyiségű faanyagok, u. m. zsinidelyek, közbelső ütközés és váltótálpfák stb. beszerzésére f. é. november 10-iki lejárattal pályázatot hirdet. A feltételek a kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők, Debreczen 1896. október 31. Kereskedelmi és iparkamara.

Pályázati hirdetés. A m. kir. államvasutak gépgyáranak és a diósgyőri m. kir. vas és acélgégyáranak igazgatósága részéről az 1897. évben szükséges kömlaj, ásvány, henger és csille-kendőaj valamint fagyru biztosítása céljából f. é. november 12 lejárattal nyilvános pályázatot hirdet. A feltételek a kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők. Debreczen, 1896 október 31. — Kereskedelmi és iparkamara.

Repczeolaj szállítás. A nagybányai m. kir. bányai igazgatóság kerületéhez tartozó bánya és kohóművek részére az 1897-ik évre 495 métermázsas repce olaj szükségeltetik, melynek beszerzésére f. é. November 10-iki lejárattal árlejtés hirdettetik. A feltételek a kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők. Debreczen 1896 október 30. Kereskedelmi és iparkamara.

A román vasutak szállítási tarifái. A nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur tudatja, hogy a román vasutak szállítási tarifái értelmében a feladott árukat kísérő árnyilatkozatokban előforduló minden hamis vagy helytelen bevallás magas pénzbírsággal sújtatik; különös figyelem fordítandó tehát arra, hogy az áru megjelölésénél azon részletes és közelebbi minősítés, mely az áru magasabb értékének kitüntetésére szolgál, pontosan megtörténjék. Debreczen 1896 okt. 31. Kereskedelmi és iparkamara.

Élelmiszerek szállítása. A kassai 6-ik hadtest intendánsága közhírré teszi, miszerint a Nyiregyházián állomásozó közös hadsereg csapatjai 1897-ik évre való kenyér szükségletének beszerzésére pályázatot hirdet, melyre nézve a f. é. szeptember hó 6-ikán közzétett feltételek az irányadók. A pályázatok f. é. november hó 4-ikéig beadandók. Debreczen 1896 október 30. — Kereskedelmi és iparkamara.

Vámmentes hadfelszerelési tárgyak. A nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur tudatja, hogy a f. é. augusztus 24-ikén hozott Spanyol törvények értelmében a külföldről beszerzett hadfelszerelési tárgyak u. m: ágyak, kézi tüzelő fegyverek, továbbá az ezen tárgyak előállításához szükséges termézetes vagy nikelzett vas- és acél, további intézkedésig vámmentesek. Debreczen, 1896 október 30. — Kereskedelmi és iparkamara.

Kőbányai sertés-piacz.

nov. 3.

Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként —400 kilon felüli súlyban) — krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 kilogram ulyban) — krig. 3. Fialat nehéz (páronként 20 kgon felüli súlyban) 52-53 krig. 4. Fialat közép páronként 251—320 klg.— súlyban 54—55 krig. 5. Fialat könnyű páronként 250 kgr. terjedő súlyban — krig. Magyar szedett nehéz páronként 280 klg. felüli súlyban 52—53 kr. Közép pk-int 220g—10 klg. fe súlyban 44—45 krig. Könnyű pként 220 klg. terj sulyban 43—44 krig. III. Szerbia Nehéz pként 260 klg felüli sulyban 53¹/₂, 54 krig. Közép pként 220—260 klg terjedő sulyban 45—46 krig. Könnyű pként 220 klg erjedő sulyban 53¹/₂—54 krig.
Sertés létszám 1896 nov. 1-ső napján volt kész

letben 6190 drb. 1896. nov. hó 2-ik napján felhajtatott 522 drb. 1896 nov. 2-ik napján elszállított 529 db. 1896. évi nov. hó 3-ik napjára maradt készletben 6183 db. A hizott sertés üzletirányzata — változatlan.

Budapesti gabonatözsde

nov. 3.

A készaruüzlet hivatalos árjegyzései akövetkezők

Baza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	75	7.60	7.70	78
»	77	7.80	7.90	80
Tiszavidéki ó	75	7.75	7.85	78
»	77	7.85	7.90	80
Pesvidéki ó	75	7.70	7.75	78
»	77	7.85	7.90	80
Fehérmegyei ó	75	7.70	7.75	78
»	77	7.75	7.80	80
Bácskai ó	75	7.65	7.80	78
»	77	7.90	8.00	80
Észak magy	75	7.75	7.85	78
»	77	7.85	7.95	80

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Rozs elsőrendű	70—72	6.65 6.70
» másodrendű	—	6.55 6.06
Árpa takarmánynak	60—62	4.00 4.30
» égetni való	62—64	5.10 5.30
» serföldöi	64—66	6.50 8.—
Zab	39—41	3.45 6.—
Tengeri bánsági	—	4.25 4.30
» más nemű	—	3.15 4.20
Repeze bánsági	—	10.25 10.—

Szerkesztői üzenetek.

a—b. Az őszi versek valóban elszomorítottak voltak reánk nézve is.

Baksa. A 16 éves leányok szerelme olyan, mint a május ragyogása: szép és kábitó; de valamint hagy, mihelyt nyár lesz a tavaszból, ősz a nyárból és már csak köd, ha tél lesz az őszből. Egy kis édes, fájdalmas borongás néhány keserű sóhaj — s egy új udvarló, a ki úgy tűnik fel a láthatáron, mint eső után szivárvány az égen.

Gaszának. 1] A csendőrség köteles arra ügyelni, hogy oly helyeken, hol a m. kir. belépő állomás a határszéltől távolabb befelé esik, a Romániából behozott állatok és állati nyerstermények csak az e célra kijelölt utakon hajlassanak, illetve szállíttassanak. 2] Száj és körömfájásnál a száj öblögetésére, ecetes, borsavas vagy timsós víz, a lábak mosogatására pedig a Creolin igen jó hatása.

H. p. Nemsokára soráteljűk és közölni fogjuk. Üdvözlét.

Östike. 1) A mit ő nem mondott el, majd e'mondják a csillagok. 2) A töröt puliczka, piczi szájakkal és sem turóval, sem sajttal nem eszik. 3) Csokolózni nem illik, de szokás. A nagymamáját megcsokolni illik, a lovagját megcsokolni nem illik — az külömben ugy sem engedné meg [?]. 4) Belügyei rendezése, a belügyminiszter ressortjába tartozik. 5) A reménytelen szerelmesek igenis, megfigyelés alatt állanak. 6) A fiatal leányok rendesen igen unalmasak, azért csak beszéljen a mamájával. 7) A szerelmet vekker órákkal szokás felébreszteni.

K. H. Jövő alkalommal.

Perplex. Jog szerint akár narancssárga vagy kanárisárga mellényt is viselhet, de ha az igazi jó izlésre és a szent hagyományokra ad valamit: szépen elrakja a fehér mellényeit a legközelebbi májusig. — Frakkhoz mindenesetre hordhat fehér mellényt — ez kedves és finom divat. — de utcazi öltözékbe legalább is anakronizmus a könnyű nyáriás piquet. Jölelkü férfi már csak azért sem hordja, mert az embertársai megfáznak a látásától. Van egy ideges barátunk, aki mindig théat iszik, ha télen egy világos mellényt megpillant. Hasonlóképpen nem nagyon jó izlésre mutatnak azok a nagy, divatos gyöngyházbombok, a melyek most annyira grasszálnak eponseur barátaink mellényén. A Kongó mellett ez egészen csinos viselet lenne, de Európában még mindig tartja magát az angol gentlemanok jelszava: csak az az előkelő, ami nem harsonával vonja magára a külvilág figyelmét. Hiába, csak igazuk volt őseinknek, midőn azt állították: nem mind gentleman, a ki fénylik.

Debreczeni városi színház.

Folyó szám 41. Bérlet 31 szám.

Csütörtökön, 1896 évi november hó 5-én:

Pry Pál.

Vigiaték 5 felvonásban, írta: Poole János, angolból fordította: Csiky Gergely.

Pénteken november 6-án, népelőadás (kezdeté 7 órakor) leszállított helyárrakkal:

Budavár bevétele.

Történeti énekes színmű 4 felvonásban, írta: Mol Sándor.

Értesítés!

Van szerencsém értesíteni, hogy több nagyobb

alkalmi bevásárlás

folytán azon helyzetben vagyok, hogy az alant felsorolt árukat a következő

hatalatlan olcsó

árakon árusítom el:

Jó mosó velezek minden színben	14	Posztó kendő szegett minden színben	36
Női ruhaszövetek	14	Dupla széles téli szövet	20
Szintartó kartonok	12	Vasalt Pique ing	80
Flanell fejkendő	22	Kaschmir kendő	32
Selyem fejkendő	60	Fekete ternő	30
Posztó fejkendőkrójtall minden színben	36		

Továbbá női és férfi alsó ingek, paplanok, szőnyegek, vásznak, harisnyák, haraszt és posztó nagykendők **bámulatos olcsó árakon.**

Tisztelettel

KISS LAJOS.

Tisza-palota.

KÖHÖGÉS,
rekedtség és elnyálkásodásnál
a torok és légzési szervek
MINDEN ZAVARAINÁL

melegen ajánljuk
E G G E R

kitünő hatásu
mellpasztilláit.

Kaphatók 25 és 50 kros eredeti dobozokban, minden gyógyszerárban és nevezetesebb gyógy-fűszerüzletben.

Fő és szétküldési raktár:

EGGER A. FIAI

Nádor-gyógy-zertára
BUDAPEST, Váci-körút 17.

LÁM SÁNDOR

DEBRECZEN, Hatvan- és Piacz-utca sarok.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, miszerint az őszi idény beálltával raktáromat

szalon-, függő-, asztali-, író- és falilámpákkal.

dusan felszereltem és azokat meglepően olcsó árakon árusítom.

Egyidejűleg a tisztelt vevőimnek szives tudomására hozom, hogy az utóbbi időben egyes czégek által házalásszerűleg üzött petroleum elárusításával én ily módon ez időszert sem foglalkozom, hanem a már évek hosszú során át elismert legjobb minőségű

csillár-petroleumomat

kizárólag csak megrendelésre szállítom házhoz.

A szállítás saját 5 és 10 literes bádogedényekben történik, — kisebb mennyiségben pedig üzlethelyiségben a legolcsóbb napi árak mellett mindenkor kapható.

Gyártelep: Debreczen, Homok-kert sor.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a helybeli **Első hazai érczkoporsógyár Városháza alatt lévő temetkezési intézetemnek vezetését öcsémre GEBAUER FERENCZ** urra bízom, ki eddig is üzletemben működött, és midőn a n. é. közönségnek irányomban tanúsított bizalmát megköszönöm, kérem avval jövőre is üzletemet megajándékozni.

Magamat ajánlva maradtam,

kiváló tisztelettel

GEBAUER KÁROLY

csász. és kir. szab. első hazai érczkoporsógyár tulajdonosa.

Hivatkozva a fenti hirdetésre van szerencsém a mélyen tisztelt vevőink szives tudomására hozni, hogy a helybeli **GEBAUER KÁROLY Városháza alatt levő Első hazai érczkoporsógyár intézetének** vezetését átvettem és azt egész ujonnan rendeztem be, úgy hogy a legmagasabb igényeket is e téren kielégíthetek. Tekintve hogy gyárunk az országban a legelső és legnagyobb, határozottan állítjuk, hogy ugy olcsóság, mint egyedüli gyáros Debreczenben e szakmában minden versenyen felül állunk, úgy olcsóság, mint kiszolgálattal gyártmányainkat a m. t. gyászoló közönségnek gyári árban bocsátjuk rendelkezésükre. Hogy üzletünk minden igényt kielégíthessen, a következő gyászkocsik állanak a helybeli üzletünk és vidéke rendelkezésére, melyeket a legutányosabb árban bocsátunk a gyászoló család rendelkezésére és pedig

1-ször Egy impozáns mély gyász tiszta fekete udvari üveges kocsi.

2-ször Egy impozáns lila gyász kocsi arannyal díszítve (nők részére.)

3-ször Egy dísz üveges kocsi fekete ezüstittel.

4-ször Egy fekete üveges kocsi.

5-ször Egy díszes hófehér gyermek üveges kocsi.

6-ször Egy díszes kék üveges kocsi.

7-ször Egy díszes fedeles ezüstös kocsi.

8-ször Egy egész fekete fedeles kocsi.

9-ször Egy kék fedeles gyermek kocsi.

10-ször Két koszoru vivő kocsi.

Továbbá elvállalunk minden e szakmába vágó intézkedéseket és a legponosabban végrehajtjuk. Magamat egész bizalommal a m. t. gyászoló családok szolgálatára felajánlva, maradtam tisztelettel

a Gebauer-féle Első hazai érczkoporsó-gyár debreczeni temetkezési intézetének megbízottja

Gebauer Ferencz.

Gyártelepünk: Debreczen Homok-kert sor.

Az országban és országon kívül a következő helyen vannak intézeteink, bizományi raktáraink és üzleti összeköttetéseink, és pedig:

Abony	Déva	Halas	Kun-Szent-Márton	Károly	Selmeczbánya	Tiszaújlak
Alsó-Lendva	Déaványa	Holdmező-Vásárh.	Kisujszálás	Szeben	Segesvár	Török-Szt.-Miklós
Abauj-Szántó	Deés	H.-Böszörmény	Kun-Szent-Miklós	Szöllős	Székelyhid	Turkeve
Apatin	Debreczen	H.-Dorog	Kézdí-Vásárhely	Bánya	Székesfehérvár	Tarnow
Aszód	Dombrád	Heves	Kaba	Nagy-Kikinda	Szerencs	Tisza-Fődvár
Budapest	Daruvár	Hátszeg	Kalocsa	Mihály	Szikszó	Treicsén
Baja	Eger	Igló	Kis-Czel	Beckerek	Sámor	Torda
Belgrád	Eperjes	Jászberény	Karloca	Kálló	Székely-Udvarhely	Troppau
Béké	Esztergom	Jolsva	Lemberg	Lugos	Szászváros	Uvidék
Beregszász	Érsekújvár	Jászkisér	Lugos	Nyiregyháza	Szarvas	Ujpest
Besztercze	Eszék	Jászapáti	Löcse	Nyitra	Szabadka	Ungvár
Berettyó-Ujfalu	Fiume	Jászárokszász	Liptó-Szt.-Miklós	Oroszáza	Sátora-ja-Ujhely	Verscez
Brassó	Fehérvár	Kisvárd	Laihbach	Oravicza	Sztaniszlau	Vác
Braila	Fehértemplom	Kecskemét	Mármaros-Sziget	Ó-Becse	Szolnok	Vukovár
Belényes	Felsőháza	Kunfélegyháza	Makó	Ócsöd	Szentes	Vágúj-bely
Béla	Félegyháza	Karczag	Mezőtur	Pápa	Szoboszló	Zenta
Berzany	Gödöllő	Kassa	Mar.-svásárhely	Przemysl	Szamosújvár	Zimony
Brod	Göllnitz	Krákkó	Miskolcz	Pancsova	Szombathely	Zágráb
Brod	Grác	Körmöczbánya	Monor	Pozsony	Szatmár	Zombor
Czegléd	Gyönnyös	Kolozsvár	Mátészalka	Paks	Szeged	Zólyom
Csaba	Gyula	Komárom	Margita	Petrozsény	Teschen	Zsombolya
Czernowitz	Győr	Kéz-mák	M. Trovicza	Rima-Szombat	Temesvár	
Csik-Szereda	Gyulafehérvár	Kolomea	Nagy-Várad	Siklós	Tokaj	
Csongrád	Gyertyó-Sz.-Miklós	Kanizsa	Körös	Sámson	Tarnopol	

Gyártelep: Debreczen, Homok-kert sor.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.

Ércz és művirág koszorúk gyári raktára.

Ércz és művirág koszorúk gyári raktára.